

Crna Gora
Agencija za zaštitu konkurenčije
Savjet

Broj:

Podgorica, 19. jun 2019. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurenčije na osnovu čl. 20f stav 1 tačka 1 *Zakona o zaštiti konkurenčije* (»Sl.list CG«, br. 44/12 i 13/18), člana 14 stav 3 Zakona o kontroli državne pomoći (»Sl. list Crne Gore», br. 12/18) i člana 18 Zakona o upravnom postupku (»Sl. list Crne Gore», br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17) odlučujući po zahtjevu JU Filmski centar u postupku ocjene usklađenosti po prijavljenoj državnoj pomoći, a na osnovu Prijedloga rješenja v.d. direktora Agencije za zaštitu konkurenčije, dostavljenog shodno članu 22 stav 1 tačka 4 Zakona o zaštiti konkurenčije, donosi:

RJEŠENJE

Predlog Programa državne pomoći za sufinansiranje proizvodnje kinematografskih djela za 2019. godinu, ocjenjen je kao usklađen sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

JU Filmski centar Crne Gore je, dopisom br. 305 od 17. aprila 2019. godine, a koji je zaveden u Agenciji za zaštitu konkurenčije (u daljem tekstu: Agencija) pod brojem 05-319/2 od 18.04.2019. godine, podnio je zahtjev za ocjenu usklađenosti Predloga programa državne pomoći za sufinansiranje proizvodnje kinematografskih djela za 2019. godinu (u daljem tekstu: Program) sa Zakonom o kontroli državne pomoći (u daljem tekstu: Zakon),.

JU filmski centar Crne Gore je dopisima koji su zavedeni u Agenciji pod brojevima 05-319/3 od 16.05.2019; 05-319/4 od 30.05.2019; 05-319/5 od 03.06.2019; i 05-319/6 od 14.06.2019. godine dostavio dopunu dokumentacije.

OPIS ZAHTJEVA

Vlada Crne Gore je na sjednici od 29. decembra 2016. godine donijela odluku o osnivanju JU Filmski centar Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 006/17), u cilju podsticanja proizvodnje kinematografskih djela od značaja za razvoj kulture i unaprijeđenje uslova za koprodupcionu saradnju u Crnoj Gori.

Unapređenje i razvoj kinematografije država ostvaruje preko Filmskog centra Crne Gore i to: objezbjeđivanjem uslova za filmsku produkciju i koprodupcionu saradnju; stvaranjem uslova za promociju, prezentaciju i integraciju savremenog filmskog stvaralaštva u regionalne i međunarodne tokove; stvaranjem povoljnih uslova za povećanje broja i obima inostranih snimanja u Crnoj Gori; iniciranjem propisa i stvaranjem uslova za stimulativni poslovni ambijent i razvoj kinematografije; učešćem u programima Evropske unije i Savjeta Evrope iz oblasti kinematografije, kao i realizacijom aktivnosti koje proizilaze iz članstva u evropskim i svjetskim asocijacijama; stvaranjem uslova za prikupljanje namjenskih sredstava za finansiranje kinematografije preko filmskog fonda; suzbijanjem nelegalnog prometa i upotrebe

kinematografskih djela; unapređenjem mjera i aktivnosti zaštite djece i omladine, ravnopravnosti polova i poštovanja različitosti pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih

zajednica; realizacijom aktivnosti za unapređenje komplementarnih djelatnosti; formiranjem i vođenjem baze statističkih podataka za oblast kinematografije i obavljanjem drugih poslova koji proizilaze iz utvrđenog javnog interesa u kinematografiji, u skladu sa Zakonom i aktom o osnivanju Centra.

Na osnovu člana 4 i 14 Zakona o kinematografiji ("Službeni list Crne Gore", br. 42/15) u cilju podsticanja proizvodnje kinematografskih djela i obezbjeđivanja uslova za produkciju i koprodukcionu saradnju i člana 9 Statuta JU Filmski centar Crne Gore, odnosno Savjet Filmskog centra Crne Gore na sjednici održanoj 27. marta 2019. godine usvojio je Pravila o sufinansiranju kinematografskih djela broj 222 od 27. 03. 2019. godine.

Objezbjedivanje uslova za filmsku produkciju i koprodukcionu saradnju sprovodi se prema Godišnjem planu rada ustanove za 2019. godinu, usvojenim na sjednici Savjeta 19.03.2019. godine, kojim je predviđeno sufinansiranje do 50 projekata sa ukupnim iznosom od 903.500 eura i to prema kategorijama na sljedeći način:

- dugometražni igrani film do 500.000 eura;
- kratkometražni igrani film 50.000 eura;
- razvoj projekta do 50.000 eura;
- manjinske koprodukcije do 150.000 eura;
- dugometražni dokumentarni film do 70.000 eura;
- kratkometražni dokumentarni filmovi do 27.000 eura;
- ostali projekti (eksperimentalni film, kratkometražni animirani film, projekti iz oblasti komplementarnih djelatnosti i drugi) do 56.500 eura;

Filmski centar raspisuje konkurse najmanje jednom godišnje.

CILJEVI PROGRAMA

Ciljevi predloženog programa su da:

- obezbijedi uslove za filmsku produkciju i koprodukcionu saradanju;
- stvori uslove za promociju, prezentaciju i integraciju savremenog filmskog stvaralaštva u regionalne i međunarodne tokove;
- stvori povoljne uslove za povećanje broja i obima inostranih snimanja u Crnoj Gori;
- inicira propise i stvori stimulativni poslovni ambijent i razvoj kinematografije.

KORISNICI

Pravo učešća u Programu imaju pravna lica upisana u registar privrednih subjekata za oblast kinematografije, sa pretežnom djelatnošću proizvodnje kinematografskih djela. Šifra djelatnosti za ova pravna lica je: 5911 - proizvodnja kinematografskih djela.

VRSTA, TRAJANJE I IZVORI FINANSIRANJA

Pomoć se dodijeljuje u obliku subvencije, kao sufinansiranje projekta čija je realizacija predviđena raspisivanjem navedenih javnih konkursa i to po prethodno navedenim kategorijama. Program će se realizovati u toku 2019. godine.

Izvor finansiranja je Budžet Crne Gore, kao i Filmski fond Crne Gore, Ukupna sredstva za finansiranje ovog programa iznose 903.500,00 eura.

OPRAVDANI TROŠKOVI I INTENZITET POMOĆI

Opravdani troškovi su sljedeći:

1. Pomoć za produkciju: ukupni troškovi produkcije audiovizuelnih djela uključujući troškove poboljšanja pristupa za lica sa invaliditetom;

Opravdani troškovi za kategoriju proizvodnje filma su: honorari za glumce (glavne i sporedne uloge, statisti, kaskaderi, dubleri,...), honorari za produkciju (producent, direktor filma, izvršni producent, koproducent, vođa snimanja, organizatori, asistenti,...), honorari za reditelja, pomoćnike, asistente, sekretaricu režije, supervizora; honorari za ekipu iz sektora kamere; honorari za autore, ekipu i tehniku sektora scenografije; honorari za autore, ekipu i opremu sektora kostimografije; honorari za ekipu i opremu sektora šminke i rekvizite; honorari za ekipu i opremu sektora rasvjete; honorari za ekipu i opremu sektora tona; honorari za ekipu i scensku tehniku; troškovi smještaja, hrane i prevoza; troškovi lokacija i transporta; ostali troškovi (kancelarijski, osiguranje, finansije, arhiv, sigurnosne službe); troškovi postprodukcije (muzika, montaža i obrada slike, dizajn zvuka, najam studija, finalni troškovi i izrada kopija); naknada za producentsku kuću u iznosu do 7%.

Kategorijom manjinske koprodukcije osigurava se podsticanje međunarodne saradnje i razmjene umjetničkih potencijala i finansijskih sredstava pri proizvodnji filmova, kao i olakšavanje korišćenja evropskih i međunarodnih fondova.

Pri proizvodnji manjinskih koprodukcija primjenjuju se pravila Konvencije Savjeta Evrope o kinematografskoj koprodukciji i/ili važećih koproducijskih sporazuma, koju je Crna Gora sklopila sa drugim zemljama.

Prema Konvenciji Savjeta Evrope o kinematografskoj koprodukciji, učešće u koprodukcijama regulisano je na sljedeći način: za multilateralne koprodukcije minimalna stopa učešća je 5%, a maksimalna 80% ukupnih troškova produkcije; za bilateralnu koprodukciju, minimalni doprinos iznosi 10%, a maksimalan 90% ukupnih troškova produkcije kinematografskog djela.

Pod manjinskim koprodukcijama, u smislu Konvencije i Pravila, podrazumijevaju se one koprodukcije u kojima je udio crnogorskog producenta (uključujući podršku Centra, sopstvena sredstva, prodaju prava, distributerske ugovore itd) u bilateralnim najmanje 10%, a u multilateralnim koprodukcijama najmanje 5% ukupnih proračunatih troškova proizvodnje filma.

U manjinskoj koprodukciji obavezna je zastupljenost crnogorske strane kroz angažman umjetničkog i tehničkog osoblja.

U manjinskoj koprodukciji obavezan je uslov da najmanje 80% sredstava dobijenih po konkursu bude utrošeno na teritoriji Crne Gore, uz zastupljenost crnogorske strane kroz angažman umjetničkog i tehničkog osoblja.

2. Pomoć za pretprodukciju: troškovi pisanja scenarija i razvoj audiovizuelnih djela;

Naknade glumaca i ekipe za kreativni tim projekta, tim produkcije, glumce, pripravnike u bilo kom sektoru, dodatne talente i bilo koja druga fizička lica koji su državljeni crne gore ili stranci koji borave u crnoj gori najmanje godinu dana po osnovu dozvole za privremeni boravak i rad, u skladu sa posebnim propisima.

Sektor režije, sektor produkcije, sektor glumaca (glavni glumci/kaskaderi/dodatna publika/statisti), umjetnički sektor (dizajn produkcije, scenografija, gradnja, rekviziti, sfx i studio), sektor scenske tehnike, sektor specijalnih efekata, sektor animacije, sektor modeliranja likova, sektor modeliranja scenografije, sektor kostimografije, sektor šminke,

maske i frizure, sektor rasvjete, sektor kamere, sektor zvuka, sektor lokacija, sektor keteringa, sektor muzike, sektor zvuka, sektor stručnjaka za posebne potrebe (doktori, medicinske sestre, veterinari, gorska služba i sl.), sektor konsultanata na scenariju i pisci

Scenografija i rekviziti, kupovina, izrada, najam, gradnja studija, troškovi gradnje, najam scenografije i studija, najam lokacije i gradnje, najam životinja svih vrsta, najam pokretne i nepokretne imovine, najam objekata i infrastrukture potrebne za snimanje kinematografskog djela (pokretne kuhinje, wc-i, kamp kućice, šatori, autobusi za kostim i šminku i sl.)

Najam vozila u svrhu pružanja usluge proizvodnje kinematografskog djela (policijska vozila, zaštitarska vozila, hitna pomoć, vatrogasna kola i sl.), kostimografija (troškovi svih usluga, najma i kupovine), troškovi modeliranja likova i scenografije te izrade pozadina (troškovi usluga, najma i kupovine potrošnih materijala za animirana kinematografska djela), troškovi specijalnih efekata, potrošnog materijala, filmskog oružja, troškovi šminke, maske i frizure, dodatni troškovi na lokacijama (čišćenje, komunalni doprinosi i sl.)

Najam scenske tehnike i kupovine potrošne robe i dobara vezanih uz scensku tehniku, najam rasvjetne tehnike i kupovine potrošne robe i dobara vezanih uz rasvjetnu tehniku, najam kamere, prateće tehnike uz kameru, te kupovina potrošne robe i dobara vezanih za kameru i prateću tehniku, najam opreme za zvuk, prateće tehnike uz opreme za zvuk, te kupovina potrošne robe i dobara vezanih za opremu za zvuk, troškovi transporta (najam kombija i svih vozila potrebnih tokom proizvodnje kinematografskog djela), gorivo, putarine i ostali troškovi vezani za transport i vozila, troškovi prevoza (avion, voz, autobus, plovila), smještaj za ekipu i glumce, ketering i zanatske usluge

Opšti kancelarijski troškovi nastali na lokaciji izvan stalnih poslovnih prostorija podnosioca zahtjeva: zakup kancelarijskog prostora, skladišta i kancelarijskog namještaja, najam kancelarijske opreme (telefon, telefax, računari, fotokopirni uređaj, priključci za telefon i internet i sl.), kancelarijski material, komunalije, računi za telekomunikacijske usluge i interne, troškovi dostave i poštanskih usluga, carine, troškovi osiguranja od povreda na radu cjelokupne ekipe, naknada provizije producenta iz crne gore ne više od 10% od ukupnih opravdanih troškova nastalih u crnoj gori, priprema finansijskog istraživanja i drugi troškovi razvoja projekta nastali u crnoj gori, spisak angažovanih crnogorskih državljana i drugih kapaciteta iz crne gore

3. Pomoć za distribuciju: troškovi distribucije i promocije audiovizuelnih djela.

Intenzitet pomoći za produkciju audiovizuelnih djela ne prelazi 50 % opravdanih troškova.

PRAVNI OSNOV

- Zakon o kinematografiji Crne Gore („Sl. list CG“, br. 42/15);
- Zakon o kulturi („Sl. list CG“, broj 49/08, 16/11, 40/11 i 38/12);
- Statut JU Filmski centar Crne Gore (usvojen 8. Februara 2017. godine);
- Pravila o sufinansiranju kinematografskih dijela JU Filmski centar Crne Gore.

KUMULACIJA

Državna pomoć po ovom programu može se kumulirati za pokriće istih opravdanih troškova sa sredstvima drugih davalaca državne pomoći, ali s tim da zajedno ne smiju preći maksimalnu dozvoljenu visinu državne pomoći.

OCJENA

Agencija je na osnovu dostavljenog Predloga programa od strane davaoca državne pomoći (JU Filmski centar), ocijenila da je navedeni Predlog programa usklađen sa Zakonom o kontroli državne pomoći i Pravilnikom o listi pravila državne pomoći, Prilog 2h Saopštenje Komisije o državnoj pomoći i drugim audiovizuelnim djelima (52013XC1115(01)), SLC 332, 15.11.2013, str. 1-11, o državnoj pomoći za filmove i druga audiovizuelna djela u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju EU.

Zakonom o kontroli državne pomoći utvrđeno je da je državna pomoć:

1. finansijska pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
2. pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
3. finansijska pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu; i
4. pomoć koja ugrožava konkureniju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Agencija je utvrdila da se pomoć kroz realizaciju predloženih mjer u Predlogu programa dodjeljuje iz državnog budžeta, obzirom da se opredijeljena sredstva prenose JU Fimsmkom centru iz državnog budžeta, koji novac predstavlja direktno finansiranje iz budžeta.

Agencija je utvrdila da se pomoć dodjeljuje privrednim društvima koja obavljaju privrednu djelatnost na tržištu, i samim tim se dovode u povoljniji položaj u odnosu na konkurente na tržištu koji za iste djelatnosti nisu korisnici državne pomoći.

Agencija je utvrdila da predložene mjeru državne pomoći nijesu dostupne svim privrednim društvima pod istim uslovima, već se, kako je propisano programom, pomoć obezbjeđuje za korisnike koji ispunе određene kriterijume propisane javnim konkursom.

Agencija je utvrdila da realizacija mjeri pomoći sadržanih u Predlogu programa ugrožavaju konkureniju na tržištu i utiču na trgovinu između Crne Gore i drugih država (CEFTA i EU), obzirom da se dodjelom ove državne pomoći jača položaj korisnika ovog programa u odnosu na druge konkurente i utiče na trgovinu između Crne Gore i država CEFTA-e i EU jer korisnici posluju na tržištu koje je otvoreno za konkureniju.

Takođe Agencija je utvrdila da mjeri pomoći ovim korisnicima mogu otežati drugim potencijalnim korisnicima iz ove privredne grane ulazak na tržište Crne Gore, pa je i na taj način uticaj na konkureniju dokazan.

USAGLAŠENOST POMOĆI

Na osnovu gore navedenog, Agencija za zaštitu konkurenije je zaključila da mjeri sadržane u Predlogu Programa ispunjavaju kriterijume Pravilnika o listi pravila državne pomoći - Prilog 2h Saopštenje Komisije o državnoj pomoći i drugim audiovizuelnim djelima (52013XC1115(01)), SLC 332, 15.11.2013, str. 1-11; u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju EU, pa su iste saglasne sa članom 7 i 8 Zakona.

ZAKONITOST POMOĆI

JU Filmski centar (davalac državne pomoći) je podnošenjem ovog Programa prije njegove realizacije ispunilo svoje obaveze iz člana 12 Zakona.

Imajući u vidu navedeno odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 20 dana od dana prijema rešenja.

ČLAN SAVJETA
Novo Radović

PREDSJEDNIK SAVJETA
Miodrag Vujović